

ՃՄԱՐՏՈՒԹԻՒՆ

«Զիւա խաչա տար օդան եկամ են ի
եկամ օդանաւա սէհանիք տիր:»

Ա. Գորե. 4, 8:

«Խմբի ներ ին տիւնեայս օսք օմագ
խրեսկ, Ալանա տիւնեն օմաւծ օլու:»

Յակ. 4. 4:

«Շմիմիմի սեմավար մե զեմին խա նեմոն ոչ մեխմի մանջուց օրւայ
նիւմ մե ֆասրգ աւելերին ներաք կիւնիւնենք արեծ իշխան սազանիր-
մը սրբաւ:» Բ. Պետ. 3. 7:

Դուշ
1365

K. Bogharian

ԿԻՍԱՄՍԻՆՑ ԿՐՈՆԱԿԱՆ ԹԵՐԹ

Արտօնաւելու եւ խմբագիր Սուրբ Յ. Ամբրագեան Մայուս Տպագր. Կ. Լ. Ա. Ա. Ա. Ա. Ա. Ա. Ա. Ա. Ա.

ՏՈՐԻ Ա.

ՄԱՐԴ 1919 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 31

ԹԻՒ 4

ՀՅԱՅԻՆ ՆԱԽԹԻՆ ՏԱԽՍԱԿՈՄԱԾԻՆ ՎՐԱՅՅ Է

Դաւառ մը հառապեաւը իր վաքրիկ աղ-
ջիկը իր հետը առած էր ճամբորդութեան
միջնորդին: Ինչպէս միւս ճամբորդները՝
այս վաքրիկ աղջիկն ալ քառնէն արթնցա-
այդ գիշերուան մէջ տեղի ունեցող սասա-
կաշունչ փափարիկի ձայնէն:

— «Ի՞նչ կայ, այս ի՞նչ է? » հարցուց
զարհուրող աղջիկը: Անոր հասկցուցին թէ
սոսկալի կիկլոնի մը հանդիպած է նաւը:

— «Հայրիկո հոն տախտակամածին վրայ
է, » հարցուց աղջիկը արտարնաք:

— «Այս, հայրիկը հոն տախտակամածին
վրայ է» պատասխանեց ճամբորդ մը:

Այս պատասխանին վրայ վաքրիկը ա-
ռանց վախի զլուխը կրկնն զրաւ բարձիկին
վրայ և հակառակ փաթորիկին ու իրա-
րանցու մին սկսաւ կրկնն մշիկ քընա-
նալ: Երջանիկ աղայ, այս վաքրիկին իր
հօրը վրայ անեցած այնքան զրաւուր վաստ-
հութիւնը որչանի անցցներու է մեր անվա-
տահութիւնը, մեր թերահաւատութիւնը:
Մեր հոգին ու անձկութիւնը՝ սրովհետե-

ան իր հօր վրայ վաստհութիւն և հաւատք
անէր, անձեռ հոգի և անձկութեան պէտք
էր զգար: Ինչու համար վարձութեանց
փոթորիկներան մէջ կը առբակասինք և կը
յուսահատինք: «Ահա, Խորայելի պահա-
պանը չքնանար և չմրտվեր:»

ՊԱՏԵԼՈՒԹԻՒՆ

Փաքրիկ աղայ մը խազուլու միջոցին գե-
տինը իյնալով սաքէն վիրաւորուեցաւ, ար-
ցունքու աչքերով և կաղալով իր մօրը քսկ
զնաց, մայրիկը ինչ ըրու: Նա իր զաւա-
կը գիրիկը առաւ և սկսաւ սիրազեղ խօս-
քերավ անոր լացը կարել և զայն հանգար-
ացնել: Ահա այսպէս ազուն ցաւը առիթ
մը, պատեհութիւն մը եղաւ իր մօրը սէրը
բոլորովին տարբեր եղանակով մը վայել-
լու:

Այսպէս ալ Տէրը մէր ցուերուն և անձ-
կութիւններուն միջոցաւ կուզէ մասնաւոր
կերպով մը իր սէրը: իր մսիթարութիւնը
և իր մօտաւորութիւնը մեզի յաւանել:
Այս վարձառաւթիւնը անձամբ ունեցած եւ:

ՀԻՔՄ ԿԻՒՆԻՒ

Զիրա օ կէլիյօր, զէմինէ հիւքմ / չիւն կէլիյօր
Մէզ. 96. 13:

Զիրա անըն զագապընըն ազիմ կիւնի կէլտի, վէ քի՞մ տուրապիլիք՝ տէրէր իսի: Վահ. 6. 17:

Վէ թափիէլէր զագապընսորլար, սէնին զա-
զապըն ասիմ կէլտի, վէ եօլիւէրին հիւքմ օլու-
նաձազր վազի, վէ սէնին զուլլարըն փէ յզամ-
պէրէրէ վէ մուգատառէլէրէ վէ սէնին իսմինտէն
գորդան քիւշիւրէրէ վէ պէօյիւքլէրէ էճը վէրմէ-
նին, զէմինի խարապ էտէնլէրի խարապ էթմէնին
վազիր կէլտի: Վահ. 11. 18:

Ցիշան էտինիգ, զիրա Ռապարն կիւնի եա-
զըն արր. Փատիր թարաքինտան պէլա կիպի կէ-
լիր: Եսա. 13. 6:

Բապարն ազիմ կիւնիւ ետզըն արր, ետզըն
արր, վէ զիշատէ սիլէ սիւրանիէ կէլիյօր. Բապ-
արն կիւնիւնիւն սէտասը կէլիյօր, զահրիման
օրտատա աճը աճը աղլայաճագ արր: Սոփ. 1. 14:

ԳԵՄԱՅԻ ՀԻՒՅԱ ՈՒՅԻՆԱԾԱԳ

Վէ թէնին ամ. Աէրի աշիքեար օլուակ՝ անէս
տախի զինա վէ ֆանչ վէ նափաքլիք վէ ֆիձուր,
վէ փութիւրէսնլիք վէ սինը վէ ասապէթ վէ
նիփալար վէ զրդգանձլրդ վէ զազապ վէ միւնէ-
զան վէ իփութիւնափ վէ ֆըրգալար, վէ հասէտ վէ
գաթէ վէ սէլիսչլրզւար վէ մասխարալրզւար վէ
սկունարն էմնալի տիր, քի եկիւլտէն սիգէ սէօ-
լէտիյիմ վէ ճանալ չիմոր տախի սէօլլէրիմ քի
պէօյլէ չէլլէրի բէլլէնլէր Մէլէրիթ Աւլահա
վարիս օլմայաճագլար արր: Դալ. 5. 19-21:

Պունլար մրգլասնսրճրլար, քէնորի հալլէրինտէն
թէշէքքի էտիճիէր, քէնորի շէնլէլէրինէ կէօրէ
եիւքիւյիպ՝ աղրզլարը պէօյիւք սէօյլէյէրէք,
քեար իշւն միւսանանէ էտէրլէր: Յուղ. 16:

Վէ մալիւմիւն օլա քի՛ սօն կիւնէրաէ ֆէնա
վագթլար կէլէճէք տիր, զիրա ատէմէր քէնորի
նէփախի սէվիճի, մալէրէսսի, միւթիէիսիր, մալ-
րուր, քիւքրուպագ, յալիտէնէ իթա՛ աթարզ, նան-
քէօր, խազիս, մէվէթտէթսիզ, միւսալահա զա-
զուլ էթմէզ, իփմիրաճը, զապի ընէ ֆոն էթմէզ,
աղզըն, սալահը սէվմէզ, խա՛ն, պիփէրուա, միւ-
թէքէպմիր վէ Ալահը սէվմէքան վիշատէ վէ վզ
ու սէփա, սէվէր, սէնսարլըգ սուրէթինի կէսո-
թէրիպաէ գուվվէթինի ինքեար էտէր օլաճազլար
արր. պունլարատան ինիլինապ էյլէ: Բ. Տիմ. 3. 1-5:

Շիմոկիքի սէմավաթ վէ զէմին իսէ հէման ոէ
քէլամլէ մահփուզ օլուակ՝ հիւքմ վէ ֆասըզ ա-
տէմէրին հէլաքը կիւնիւնէտէք աթէչ իչիւն սագ-
լանըլմը աւրլար: Բ. Պետ. 3. 7:

Էյ պու այէթլէրի օգույշն աօսթում, ոէ
տէհէթի հիւքմ կիւնիւնաէ սէնին սօն վէ էպէ-
տի նասիպին նէ օլաճագ արր:

Ճիւմի եիւեհէլիր չրալագ սր,

Ճիւմ օլունանգ նիհան,

Հալա իրապլար աչրգ սր,

Գուրուլը իօրէ տիվան,

Քիմէ վար սր

Ճիւմապա բագար, երման:

Ա. Յ. Ա.

«ԳԱԼԻՊ ՈԼՄԱԽ ԳՈՅՈՒՆ ԿիՊի եօլզի ՇԱՇԲՐՏԸՄ
ԳԱԼԻՈՒՆԻ ԱՐԱ, Զիրա էՄՐԱԼՐԻՆԻ ՈՒՆՈՒԹՄԱ-
ՏԲՄ» Մէզ. 119. 176:

Մուհանձերամթըն գօյու գարանլըդ վէ տէհ-
շէթլի գուրմիւնա հէմոէ միւտնիչ զէլզէնէլէրի
իշինան կէշէն հէր պիր խրսիթյան, սահիպի
մէզմաւրըն իջատէ վէ իգրարընը էյլէմէյէ մէճ-
պուր արր:

Էվլէլիու:— Պու տուա արր: Ա. սէյլէյէն
պիր շախս օլուակ, նէ հալտէ օլտու զընը պիլիխ
իրբար խտիյօր. «Դայզ օլմու գօյուն կիպի եօլու
շաշբարըմ. . . : Բ. Պիր շախսա խիւտապ էտի-
յօր՝ օ զաթ ինսանան եիւքսէք օլմալը: Ալլահ
արր: Գ. Խոթիրհամ հէմաէ րիմա էտիյօր. «Գու-
լընը արաւ Գ. Շէնատէի էտիյօր. «Զիրա էմրէ-
րինի ունութմսա արմ»:

Անիկէն:— Էիիթագ օլունան զաթ իլէ սէյ-
լէյէն քիմսէ արասունաա սրդը պիր մէրպութիյէի
թէրլիփսիլիք վար, անը անլամագ իչիւն չօպան
իլէ գօյունն ալագասընը անլամամըգ Լազըդ արր:
Գօյուն տախմա քէնտինի կիւտէն, իտորէ էտէն,
հիմայէ էտէն, աէլտուլէթ էտէն պիր զաթա միւհ-
ման պիր վարլըդ արր, օ համի իսէ՝ չօպան արր:
Չօպան պիրաց իգմազը այն էտէրսէ, կէօպիւնիւ
գափարսա, գուլագ ասմագ իսէ, վազիփէ էտին-
մէզ իսէ գօյուն տախմա եօլունու չաշբրըր, գայտ
օլուր, քէնափ քէնտինի խարեց էտէր օլաճազլար
արր. պունլարատան ինիլինապ էյլէ: Բ. Տիմ. 3. 1-5:

Անտը աթիգ իւանզլմինսա գալվմբն աէլլլէրի
չօպանլար օլուալ գալվմ իսէ գօյունլարա թէշափի
օլունմուշ տըր: Եղկ. 34. 4—19, 31: օգու:

Սալիսեն.— Անտը Աթիգ չօպանլարը կէ օլկէ
օլուալ հազիգի չօպանըն վէքիլէրի հալինտէ խոր-
լէր, անլէրին զաւափիյէթի, խարէսիլլիյի զալ-
մը կիւզէլ մէրալարտա եայ յմաղա զայրի միւթիէ-
տիր օլտուգլարը էջլտէն, հազիգի չօպանըն թէ-
նէզզիւլիւնէ իշիյած հասրլ օլտու: Ֆիլմ. 2. 6—11:
Ալլահըն պիրիձիք սէվիլիւլիւսիւ քէնտինի օրչու-
տրպ ինսան օլմազա մէնզպուր օլտու: Քէֆարէթին
սըրրընը իշմէ պուրատա կէ օրիւրսիւն: Օլ էցէլի,
էպէտի մուհազովէթի՝ սուլթ գօյունլարըն սէ փա-
լէթաէն գուրիթուլմասը իշիւն թէնէզզիւլ էտիպ,
վէմինէ թէշրիփ էցլէմիշ, իշի տափմա եօլու շա-
շըրմշչլարը արամագ պուրմագ տըր: Հազիգի
չօպան Բապպ Յիսուս Քրիստոս տըր, պու զաթւ
վէրիլէն սէֆէթլէր.

1. Էյի Զօպան: Յուհ. 40. 11:
2. Ազիմ Զօպան: Իսր. 13. 20:
3. Պաշ Զօպան: Ա. Պետ. 5. 4:

«Փյու», «Ազիմ», «Պաշ» Զօպանսա օլան տլա
խասիյէթլէրէ նազարընրպր չէվիրմէք իսիդէրիմ:

1. Գօյունլարը կիւտէր: Եղկ. 34. 13. 14:
2. « սու վարը: Յուհ. 49. 10:
3. « սագլար: Յուհ. 40. 28—30:
4. « ափշմէնէ միտէփա՞մ էտէր: Եղ.
5. « զրլազուզլար: Յու 49. 10; [34. 22]
6. « սիւրէր: Եղկ. 34. 15; [34. 16:
7. « սափմշչը եօլա կէթիթի: Եղկ.
8. « զափլէրէ չէվֆգաթ էտէր: Յու.
9. « սէվէր: Յուհ. 40. 15; [40. 11:
10. « թէքարի էտէր: Իսր. 6. 6, 7:
11. « սիւրիւնիւ եէր եօլունը ալրը:

[Ա. Կոր. 9. 7:
12. Գօյունլար իշիւն ձանընը փէտէ էտէր:
Յուհ. 40. 15:]

Բասիկեն.— Պու Զօպան նա՞սրէ արար: Էսրի
իլահիսէ 143նմի իւտնի անը կէնզէլ թէքարմէտէր:

Աչըգ պիր հափմատա շառրընը գուրմը օլան
Սփանեալը ձէնէրալ կալիպարտի, մուհարէպէտէն
ափմէթ էտէր իքէն, Սարտէրեալը պիր չօպանս
րասիթ կէլտի: Մէզգիւր չօպան պիր իւզէրին-
տէ, եիւքսէք պիր մէզգիտէ օթուրմուշ, տասար
եանընտա, ելինի եիւզիւնէ գոմուշ, կէ օգլէրինսէն
աճա՛իպ կէօլ եաշը ազրամագ էմրափը թէնարրի

էյլէմէքը իւո՞չ ձէնէրալ անիշիւն աղլայօրուն
տէտի: «Եփէնափիմ պիրը գօյունըն մը եէթիրտիմ անը
զաչ կիւնափիւր ուրատըմ պուշամարմ իւմիտիմ
քէսիլափին տէտի: ձէնէրալ էմրէթիտի: «Պու գօ-
յունը մօւթլագա պու լունմալը» Խրամէթքեար-
լար կիթմտիէր, պիր թիւն տալլարը տօլաշարլար:
լաքին պոււմատրլար, կիձէ եալըսը քէնափ ֆէ-
նէր եագրալ, սապահա գատար ալտար, էնճամ
պոււլուպ չօպանս թէզոլիմ էթիտի: Պու զաթի հա-
զիգի պիր չօպանըն թէչոփին օլտոփիիր:

Պուկ. 1. պատու իւչ զայլ օլմուշ մոստէ-
լէրէ բասիթ կէլիրիզ: 1. Պայտ օլմուշ գօյուն:
2. Պայտ օլմուշ տիրէմ: 3. Պայտ օլմու միւսրիփ
էվլատ: Իւ չիւտէ զայլ օլմուշ լաքին տէրէթէլէր
վար: 4. Զօպանս իւտաութ էթմէնմիչ եօլու շաշըր-
մը շաշզըն գօյուն: 5. Տիգզութ սրզլըգ իւէ տիր-
էնմինի զայլ էտէն, մուհա փազա էթմէնէրէք
միւ չքիլաթտ ափչէն ափզգութ պարը: 6. Իրա-
տէթ իւէ քնափ քէնափին զայլ էտէն միւսրիփ
օգուէ:

Էյ մուհանձէրէթէ կիտէն տոսթում, Էյ տո-
քերլիքան, պոււլունան սէվիկութիմ, Էյ հիշ մու-
հանձիր օլմոյրպ վաթմանրնսա զալան միլլէի տա-
շըմ, շու իւչ սընրիըն հանմէ օրնատանուն, պու-
կիւն սէն ասափի հալինի պիլիպի՝ սահիպի մէկմուր
իւէ պու իփատէլի էթմէնէ հազըրմըրն, «Պայտ
օլմուշ գօյուն կիսիթ եօլու շաշըրմը, զուլուն
արա, զիւ էմրէրինի սւնութմարմ» տէյօթմը-
մին: Ծիւսինէ էթմէն, սէն պու իւչ սընրիքան
պիրինէ ափչէրսին, իսթէր շաշզընլրգ իւէ տիւշ-
միւշ օլ, եախօս ափէրին ափզգաթսրզլըգ իւէ
զայլ օլմուշ ոլուն, եօլու իրատէթ իւէ միւս-
րիփ էվլատ օլմուշ օլ, կէլէթէյին նէթիթձէ՛ այէթի ի
քէրիմէ ափի, պաշգա չարէ եօկ տըր:

Պէշէր իէօմտէ տա՛խմա զա՛մփիյէթ վար:
ազրը վար, աճը վար, կէօկեաշը վար, եօլու շա-
շըրմագ վար: Պու հալու քէյփիյէթլէր իշինտէ
պոււլունաուզուն մէզգի վէ անվալընը պիլիպ,
քէնափ քէնափին կէլիր իւէն, սահիպի մէզ-
մուրըն իզրարընը էթմէնէ մէզգուր օլուրսան, իշ
գոլայլաշըրը: Իլէր իշի պիլիպ, «Նէ՛ եափմալլը մ
քի իւէլաս պոււլուն» տէյէն զընտանձր պաշընը
կէլտիյի մէզգիյէ կէլմէղ իւէն պէլաս պոււլամազ-
մուն:

ԱՑԱՆԱ. ԱԱԻԲԷՆ ԱԱՐԳՈՐԸՆԵԱ
(Մապատը վար)

Ա.ՏԵՄԻՆ ՔԵՆՏԻ ՀՅԱՅԱԹՐԱԿԱ ՏՕՐԻ ՖՈՐՁՈ

Տիւնեատա և պիր ատէմ սիննի պիլուզա էրտիյինտէ, քէնտի մէվծուսիւթի վէ հայաթը հագդընտա տիւշիւնմէսի էլզէմ տիր:

Զօդ քիմէլէր տիւնեատա հաշար իքէն, քէնտինտէն խամէրսիզ վէ միւթէլաւարզ օլարագ իմրար էլզէմիցէր, անլէր նափիւէ էօմր կէշիրմիշէլէր տիր:

Աձէպա նիշիւն պու նէվ ատէմլէր պէօյլէսի պիլուզայ վէ վագիֆէսիլ պիր էօմր հաշարլար, պանա կէլիր քի պու աղիմ տիւշիւչ սալթ իմանսըզլըդ նէրմիշէսի տիր, չիւնքի իմանսըդ պիր էօմիւրտէ քէնտի Ալլահնա վէ հայաթընա տօզրու պիր բուհանի միւթէլաւաւ առլա օլարագ: Պինա էն ալէյն, ատէմլէրին պէօյիւք տիւշիւչիւ պուրատա տրը:

Փէ յզամպէր քէնտի ագրագէթինի տիւշիւնէն պագիլ տիր աէյու պույուրը: Բէզա, «Ագրալլար սէմանըն երլարզլարը կիափ փարլայանազլար»: Դան, 42. 3: Պօղոս Ռէսուլ հայաթ հագդընտա պահս էտէր իքէն և էյէր պու էօմր իշիւն կէլմը իսէք ատէմլէրին ճիւմէսինտէն սէփիլիզ:» տէյէքէք ատէմին ճան կէօզէրինի քէնտի էպէտի հայաթընա չէփիրմէք իսթէրէ կվզէթ, ատէմ պօչ պիր վարլըդ օլմայրպ՝ անտէ պուլունան հայաթ, էպէտի տիր: Պու սօն վագիլարտա իսէ չէյթանըն պէօյիւք հիւծիւմիւ ատէմլէրէ պու նօզթատան օլույոր: Եէ յիւն ատէմտէն հայաթ վէ էպէտիյէթ միւթէլաւարնր գալարրարզը կիափ, չէյթան միւզափփէր, ատէմ իսէ ժազլու պ օլույոր:

Իմափ պու ալէմտէ եաշար իքէն, ատէմ փիքրինտէ չու իփի նօզթատա գարարա կէլմէլի տիր:

Դնի էյէր Ալլահ վար իսէ մութլագ սուրէթէտէ էպէտիյէթ ատիսի վար տրը: Վէ էյէր էպէտիյէթ վար իսէ, ատէմտէ ատիսի էպէտէն եաշայան պիր վարլըդ վար տրը: Քիթաւար Մուզատատէս պու պատէ սարիխ պիր սուրէթտէտէ պէյանը էփքեար էթմիւչ տիր: Բ. Գորն, 5. 1: Խար, 41, 46: Խոր, 41. 9: Թագամի չօդ քիմէլէր, հալը հազրուա մէզպրատան սօնկրա նէ օլամազլըն պիլմէզիզ տէյէրէք մուհալ պիր հայաթ եաշարլար: Էյ վահ քի պու փիքրը Քիթաւալը Մուզատատէսի օլուուզը կիափ գաւպուէ էթմէտիքրինտէն նէշէթ էտիյօր:

Հնձի Ատէմ պու ալէմտէ լայէմութէրզ իւմիտի իլէ ախրէթ իշիւն հազրրլանմալը տրը, պու-

նա իսէ էօմրաէ սապիթ իւմիտ վէ գուվլէթէթէ իման լազրմ տրը: Պալուտէ զիքր էյէտիք քի պու աղիմ տիւշիւչ իմանսըզլըր նէրմիշէսի տիր:

Պօղոս Ռէսուլ իման հագդընտա սէօյլէր իքէն և իման կէօրինմէյէն ալէմէ կէօրիւր կիափ ինանըզ սէպամ էթմէթ տիր:» տէյու պույուրը: չէօյլէք կէշմիչ մուզատաէլէրին զէմին իւգէրմինտէ մուզամփագ օլարագ տիրի հայաթ եաշամալարընըն սըրը իշմէ պուրատա խիր:

Իշմէ տօսթում պու էօմր թարիզինտէ Ալլահ սանա տրը վէ նիքմէթ փիքմիչ տիր: Պունու հայաթըն վէ բուհանի հայաթըն իշմէն սարփ էթմէթ բիշիյն լազրմ տրը: Պու հայաթի թարիզէ աշարմ պատմագ վէ միւսթագպէլ իւմիտի իլէ եաշամագ, Ալլահը կէօնէնմէթ սէնին իմթիյազըն տրը:

Իմտի պու գրյմէթլի հայաթա մալիք օլարագ ախրէթ իշիւն հազը՞ր մըսըն, եօդ հալա էօմրաէ գարարուզ իշմէն սանա թագիիյէ էտէրիմ քի վագիլ փէվիթ էթմէյէրէք միւսթագպէլ հայաթըն հագդընտա տիւշիւչ վէ զաթի գարատա կէլ, վէ եաշա, փէշիման օլմայանագպըն:

Տիւնեա մուզագգար տր, կիշնէն ներ չէլ,

Կեօրիւնն նիւմիկսի պարըլ նել յաւէր,

Լամին ատէմտէ զալանագ պիր չէլ,

0 սա ներ չէյէ օրան ներ չէլ:

Ա.ՏԱՆՈ, ԱԼԻՔՑԱՆ Մ. ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆ

ՃՇՄԱՐՏՈՒԹԻՒՆ

Գ. ՏԸ

Թէքտէն ալանլարա	1
6 ալլըզ ալոնէ պէտէի	10
4 սէնելիի	20

Ներ օլունմայն պէնտէր խան օլունմազ:

Պիլմիւմէլէ միւքեամթէպամ զիյրաէքի ատէմէ իւէ իմրա գրընըր:

Սակաւ Յ. Ամիրայեան Մարտ

